

İç Anadolu Bölgesinde tespit edilen Banchinae ve Ichneumoninae (Hym.:Ichneumonidae) türleri

Yasemin ÖZDEMİR¹

RÉSUMÉ

Ichneumonides Banchinae et Ichneumoninae d'Anatolie centrale

Dans le présent travail, on a déterminé totalement 41 espèces: 17 espèces chez sous-famille Banchinae et 24 espèces chez sous-famille Ichneumoninae. 22 espèces d'elles sont nouvelles pour la faune de la Turquie. Ce sont: Banchinae: *Alloplasta plantoria* (Grav.), *Apophua bipunctoria* (Thunbg), *Exetastes robustus* Grav., *E.segmentarius* Perez, *Glypta extincta* Ratz., *L.bivittata* Grav., *L.carbonaria* Holm., *L.gracilipes* Thoms., *L.saturator* Thunbg.; Ichneumoninae: *Barichneumon albicaudatus* (Fonsc.), *B. chionomus* (Wesm.), *Centeterus major* Wesm., *C.nigricornis* Thoms., *Dicaelotus erythrogaster* (Holm.), *Dirophanes invisior* Thunbg, *I.balteatus* Wesm., *Platylabus tricingulatus* (Grav.), *P. zagoriensis* Heinrich., *Protichneumon similatorius* (F.), *Spilichneumon occisorius* (F.), *Spilothyrateles illuminatorius* (Grav.) *Vulgichneumon deceptor* Scopoli.

Les mots de clé: Hymenoptera, Ichneumonidae, Banchinae, Ichneumoninae, hôte, Anatolie Centrale

ÖZET

İç Anadolu Bölgesinin çeşitli illerinden toplanan Ichneumonidae örneklerinin değerlendirilmesi sonucunda Banchinae altfamilyasından 17 tür ve bir alt tür; Ichneumoninae altfamilyasından 24 tür olmak üzere toplam 41 tür saptanmıştır. Bu türlerden 22 tür Türkiye faunası bakımından yeni türlerdir. Bunlar: Banchinae: *Alloplasta plantoria* (Grav.), *Apophua bipunctoria* (Thunbg), *Exetastes robustus* Grav., *E.segmentarius* Perez, *Glypta extincta* Ratz., *L.bivittata* Grav., *L.carbonaria* Holm., *L.gracilipes* Thoms., *L.saturator* Thunbg.; Ichneumoninae: *Barichneumon albicaudatus* (Fonsc.), *B.chionomus* (Wesm.),

¹ Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü, Yenimahalle-Ankara
Yazının Yayın Kuruluna geliş tarihi (Received): 12.10.1996

Centeterus major Wesm., *C.nigricornis* Thoms., *Dicaelotus erythrogaster* (Holm.), *Dirophanes invisor* Thunbg, *I.balteatus* Wesm., *Platylabus tricingulatus* (Grav.), *P.zagoriensis* Heinrich., *Protichneumon similatorius* (F.), *Spilichneumon occisorius* (F.), *Spilothyrateles illuminatorius* (Grav.), *Vulgichneumon deceptor* Scopoli türleridir.

Anahtar kelimeler: Hymenoptera, Ichneumonidae, Banchinae, Ichneumoninae, konukçu, İç Anadolu.

GİRİŞ

Parazitoit böcekler içinde önemli bir yer tutan Ichneumonidae familyası Palcarctic Bölge'de 17.000, dünyada ise 60.000'den fazla türü kapsamakta olup 25 altfamilyaya ayrılır. Bu familyanın Banchinae ve Ichneumoninae altfamilyalarına ait türler kültür bitkilerinde önemli zararlara sebep olan Lepidoptera takımından Sesiidae, Yponomeutidae, Gelechiidae, Tortricidae, Pyralidae, Geometridae, Lasiocampidae, Sphingidae, Lymantriidae, Noctuidae, Arctiidae, Pieridae, Nymphalidae gibi familyalara bağlı türlerde parazitoittir (Townes, 1969a).

Türkiye Ichneumonidae faunası yanı sıra, bu altfamilyalar üzerinde yapılan faunistik çalışmalar özellikle yabancı araştırmacılar tarafından ortaya konmuştur (Fahringer, 1922; Sedivy, 1959; Aubert, 1972, 1977, 1981; Kolarov, 1989a, b; Kolarov ve Beyarslan, 1994; Beyarslan and Kolarov, 1994). Öncüler (1990), Ülkemizde bitki zararlısı böceklerin parazitoit ve predatörleri ile ilgili kataloğunda bu iki altfamilyadan toplam 9 tür olmak üzere Ichneumonidae familyasından 135 türü listelemiştir. Son olarak Kolarov (1995), tarafından "A catalogue of the Turkish Ichneumonidae" adı altında yayınlanan katalogda Banchinae'den 29; Ichneumoninae'den 66 olmak üzere toplam 393 Ichneumonidae türü yer almaktadır.

Bu çalışmada 1990-1992 yıllarında Ankara, Eskişehir, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde illerinden toplanan ve daha önce aynı bölgeden toplanmış örnekler değerlendirilmiştir.

MATERYAL VE METOT

Çalışmanın ana materyalini 1990-1992 yılları arasında Ankara, Eskişehir, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde illerinden toplanan ve daha önce aynı bölgeden toplanmış Banchinae ve Ichneumoninae örnekleri ve konukçuları oluşturmuştur.

Örnekler özellikle bu illerin polikültür tarım yapılan ilçelerinden söz konusu altfamilyalara bağlı türlerin konukçuları, parazitlenme dönemleri, konukçuların biyolojik evrelerinin doğada bulunuş zamanları ve yayılış alanları

dikkate alınarak bağ, bahçe, tarla, orman ve süs bitkileri ve yabancıotlardan toplanmıştır.

Konukçu larvalar ve pupalar doğada buldukları yerlere bağlı kalınarak toprak, kabuk, dal veya gövde ve yapraklarla birlikte çeşitli boyda kavanozlara alınmış ve canlılıkları korunarak laboratuvara getirilmiş ve kültüre alınmıştır. Ayrıca konukçuların buldukları alanlarda atrapla da erginler toplanmıştır.

Toplanan örneklerin teşhisinde Perkins (1959, 1960), Meier (1968), Townes (1969b), Aubert (1978), Rey (1987, 1988, 1990)'den faydalanılmıştır. Toplayıcısı verilmeyen örnekler araştırmacı tarafından toplanmıştır.

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Örneklerin değerlendirilmesi sonucu Banchinae altfamilyasından 17; Ichneumoninae altfamilyasından 24 tür olmak üzere toplam 41 tür saptanmıştır. Bu türlerden 22 tür Ülkemiz faunası bakımından yeni türlerdir. Ülkemizde bulunduğu dair hiçbir literatür kaydına rastlanılmayan ve Ülkemiz faunası için yeni olan türler "*" ile belirtilmiştir.

Altfamilya: BANCHINAE

*1. *Alloplasta plantaria* (Gravenhorst, 1829)

İncelenen materyal: Ankara: Bala, 20.3.1986, *Acronycta megacephale* F. (Lep.: Noctuidae) pupası- ♀; Kırşehir: Mucur, 7.4.1987, söğüt -♀.

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Aubert (1978)'e göre: *Orthosia populeti* F. (Lep.:Noctuidae)'dir.

*2. *Apophua bipunctoria* (Thunberg, 1822)

İncelenen materyal: Ankara: Ayaş, 9.5.1990, elma, *Archips* sp. (Lep.: Tortricidae)- ♂.

Yayılışı: Palearktik ve Nearktik bölge

Konukçuları: *Byctiscus populi* L. (Col.:Curculionidae), *Eutromula pariana* Clerk (Lep.:Glyphipterigidae), *Rhyacionia buoliana* Schiff., *Tortrix viridana* L., *Archips oporana* L., *Epiblema cynosbatella* L., *Choristoneura hebenstreitella* Müll. (Lep.:Tortricidae) (Horstman, 1972; Aubert, 1978).

3. *Exetastes adpressorius* (Thunberg, 1822)

İncelenen materyal: Kırşehir: Kaman (Aydınlar) 25.9.1992-♀; Ankara: Yenikent 11.7.1986, *Agrotis* sp. - 2 ♀♀; Kırıkkale: Balışeyh 16.3.1984 - ♀.

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: *Rheumaptera undulate* L. (Lep.:Geometridae); *Hoplodrina alsines* Brahm., *H.ambigua* Schiff., *Caradrina kadenii* Freyer, *Lypephila pastinum* Treit. (Lep.:Noctuidae) (Thompson, 1957; Aubert, 1978).

Aubert (1978) bu türün Türkiye'den toplanmış örneklerinin Münih Müzesinde ve özel koleksiyonunda olduğunu belirtmektedir. Kolarov ve Beyarslan (1994) ise bu türü Edirne'den kaydetmiştir.

*4. *Exetastes robustus* Gravenhorst, 1829

İncelenen materyal: Ankara: Ayaş 12.6.1984, mercimek-♀.

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: *Agrotis vestigialis* Hfn., *A.ipsilon* Hfn., *Mamestra brassicae* L., *Chloridae viriplace* Hfn.(Lep.:Noctuidae) (Aubert,1978).

*5. *Exetastes segmentarius* Perez, 1895

İncelenen materyal: Aksaray: Yeni Çimeli, 9.7.1992, ayçiçeği-♀, H.Zeki, Lepidoptera larvası

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Aubert (1978)'e göre *Cucullia scrophulariae* Schiff. (Lep.:Noctuidae)'dir.

*6. *Glypta extincta* Ratzeburg, 1852

İncelenen materyal: Ankara: Bala (Beynam),18.8.1983- ♀; Konya: Ereğli, 15.5.1985, kayısı *Archips rosana* L.-♀.

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Aubert (1978)'e göre: *Archips rosana* L ve Geometridae (Lep.)'dir.

7. *Glypta* sp.

İncelenen materyal: Ankara Bala (Beynam),18.8.1983- ♀.

8. *Lissonota barbator* Aubert, 1972

İncelenen materyal: Ankara: Keçiören 20.4.1984, armut, *Blastadacna* sp-♀.

Yayılışı: Palearktik bölge (Türkiye).

Konukçuları: Bu tür, Aubert (1972) tarafından ilk defa Adana'dan toplanan dişi örneklerden tanımlanmıştır. Yazar bu türün armut ağaçlarının dallarında deformasyon yapan Lepidoptera pupalarından elde edildiğini belirtmektedir.

9. *Lissonota bivittata bivittata* Gravenhorst, 1829

İncelenen materyal: Ankara: Ayaş, 16.7.1987, yonca, A.Kalkandelen- ♀.

Yayılışı: Palearktik bölge.

Konukçuları: Bilinmemektedir.

10. *Lissonota bivittata gallicator* Aubert, 1969

İncelenen materyal: Ankara: Keçiören, 2.10.1985-♀; 13.7.1988-♀

Aubert (1969) bu alttürün Akdeniz'den Rusya'ya kadar olan bölgelerde görüldüğünü ifade etmektedir.

*11. *Lissonota carbonaria* Holmgren, 1860

İncelenen materyal: Kırşehir: Kaman (Tepeköy) 22.7.1992-♀.

Yayılışı: Palearktik bölge.

Konukçuları: *Agonopteris silerella* Stainton (Lep.:Occophoridae); *Blastesthia turionella* L., *Cydia funebrana* Trat., *C.servillana* Dugon, *Lathronympha strigana* F., *Eucosma pupillana* Clerck., *Lobesia botrana* Den.et Schiff. (Lep.:Tortricidae) *Pediasia oridella* Thbg., *P.contaminellus* Hbn. (Lep.: Pyralidae); *Eupoecilia ambiguella* (Hbn.) (Lep.:Cochylidae); *Andricus lignicola* Htg.(Hym.:Cynipidae) (Thompson, 1957; Aubert, 1978; Kasparyan, 1981) .

12. *Lissonota* cf. *culiciformis* Gravenhorst, 1829

İncelenen materyal: Kırşehir: Özbağ, 20.7.1992- ♂

Yayılışı: Palearktik Bölge.

13. *Lissonota flavovariegata* (Lucas, 1849)

İncelenen materyal: Ankara: Çubuk 3.8.1983, yonca, ♂-3 ♀♀; Çankırı: Ilgaz, 20.7.1989, yonca-♂; Şabanözü, 21.7.1989, yonca-♂; Yozgat: Çekerek, 29.7.1989-♂; Kırşehir: Merkez (Dinekbağ), 20.7.1992, meyve bahçesi altı-4♀♀, 3 ♂♂; Merkez(Özbağ), 20.7.1992, meyvebahçesi altı-♀; Mucur (Scyfegölü), 21.7.1992, meyve bahçesi altı-♀.; Nevşehir (Gülşehir), 23.7.1992, meyve bahçesi ve bağ - ♀ .

Yayılışı: Palearktik bölge.

Bu tür Aubert (1972) tarafından Konya Akşehir ve Bolu-Abant'tan kaydedilmiş olup konukçularınının *Psysche casta* Pallas (Lep.:Psychidae), *Pediasia contaminellus* Hbn. (Lep.:Pyralidae) olduğu belirtilmektedir (Aubert, 1978).

*14. *Lissonota gracilipes* Thomson, 1877

İncelenen materyal: Konya: Karapınar, 15.5.1991, elma,yaprak büken ve tomurcuk tırtılları- ♀

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: Bilinmemektedir

15. *Lissonota mutator* Aubert, 1969

İncelenen materyal: Konya: Beyşehir, 14.5.1991-♀; Kayseri, 22.5.1989, ceviz, T.Çevik ♀ .

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: Hanımeli üzerindeki tırtıllar (Aubert, 1972)

Bu tür Macaristan Tabiat Tarihi Müzesinde İstanbul'dan 1925 yılında toplanmış bir dişi örnek olarak Kolarov (1989a) tarafından kaydedilmiştir

*16. *Lissonota saturator* (Thunberg, 1822)

İncelenen materyal: Kırşehir-Mucur (Scyfe gölü) 21.7.1992-♀.

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: *Hedya nubiferana* Howarth, *Cacoecimorpha pronubana* Hbn., *Choristoneura diversana* Hbn., *Acleris* sp. (Lep.:Tortricidae) (Thompson, 1957; Aubert,1978).

17. *Lissonota subaciculata* Bridgman,1886

İncelenen materyal: Kırşehir: Merkez (Özbağ), 20.7.1992 -♂.

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: Thompson (1957) ve Aubert (1978)'e göre *Mecyna asinalis* Hbn. (Lep.:Pyralidae), *Thaumetopoea processionea* L. (Lep.:Thaumetopoeidae)'dir. Bu tür Kolarov ve Beyarslan, (1994) tarafından Rize'den saptanmıştır.

18. *Lissonota* sp.

İncelenen materyal: Kırşehir: Mucur (Acıgöl),22.9.1992- ♂.

Altfamilya: ICHNEUMONINAE

*1. *Barichneumon albicaudatus* Fonscolumbe, 1847)

İncelenen materyal: Konya: Karapınar, 15.5.1991- ♂

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: Literatürde bu konuda bir bilgiye rastlanılmamıştır.

*2. *Barichneumon chionomus* (Wesmael, 1845)

İncelenen materyal: Eskişehir: Alpu, 11.9.1991 -♀

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: Meier (1968), Kasparyan (1981)'e göre Lepidoptera'dan *Blepharita adusta* Esp., *B.baltica* (Noctuidae), *Eupithecia trisignaria* (Lep.:Geometridae)'dır.

3. *Barichneumon* cf. *perversus* (Kriechbaumer, 1893)

İncelenen materyal: Eskişehir: Çukurhisar, 11.9.1991- ♂

Yayılışı: Palcarktik bölge.

4. *Barichneumon* sp.

İncelenen Materyal: Konya: Karapınar, 15.5.1991- ♂

*5. *Centeterus nigricornis* Thompson, 1891

İncelenen materyal: Nevşehir: Ürgüp 23.7.1992 - ♂

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: Literatürde bu türün konukçuları ile ilgili bilgiye rastlanılmamıştır.

*6. *Centeterus major* Wesmael, 1845

İncelenen materyal: Konya Lalebahçe, 28.5.1984, A.Kalkandelen- ♂

Yayılışı: Palcarktik bölge.

Konukçuları: Meier (1968) ve Kasparyan (1981)'e göre *Penisetia hylaeiformis* Lasp. (Lep.:Sesiidae) ve *Archanara geminipuncta* Hw. (Lep.:Noctuidae)'dır.

7. *Coelichneumon* cf. *falsificus* (Wesmael,1845)

İncelenen materyal: Kırşehir: Kaman, 26.4.1992, elma bahçesi- 2 ♂♂

Yayılışı: Palearktik bölge.

8. *Coelichneumon* sp.

İncelenen materyal: Kırşehir: Mucur (Seyfe gölü) 21.7.1992 - ♂.

9. *Diadromus collaris* (Gravenhorst, 1829)

İncelenen materyal: Konya: Ermenek, 11.7.1985, lahana, *Plutella maculipennis* Curt. -♀ ;Ankara: Ayaş (Ilica), 16.7.1987, domates -3 ♂♂; Yozgat: Çekerek, 29.7.1987-2 ♂♂; Kırşehir: Kaman, 23.9.1992, -♀

Yayılışı: Avustralya, Oriental, Palcarktik bölge,

Konukçuları: Thomson (1957), Perkins (1959),Meier (1968),Kasparyan (1981)'e göre *P. maculipennis* Curt. ve *Acrolepia assectella* Zell. (Lep.:Acrolepiidae)'dır.

Avcı ve Özbek (1990). Erzurum'da bu türü *P.maculipennis*'in larva-pupa parazitoidi olarak saptamışlardır.

10. *Diadromus subtilicornis* (Gravenhorst, 1829)

İncelenen materyal: Ankara: Ayaş (Güncyce), 9.7.1987, mercimek-♂; 16.7.1987 -♂; Ayaş, (Ilica), 16.7.1987, mercimek-3 ♂♂; Yozgat: Çekerek, 29.7.1987.-2 ♂♂.

Yayılışı: Palearktik ve Nearktik bölge

Konukçuları: *Plutella maculipennis* Curt. (Lep.:Plutellidae); *Laspeyresia corollana* Hb. (Lep.:Tortricidae); *Saperda populnea* L. (Col.:Cerambycidae) (Thompson, 1957; Kasparyan, 1981).

Bu tür Avcı ve Özbek (1990) tarafından Erzurum'da *Plutella maculipennis* Curt.'in larva-pupa parazitoidi olarak saptanmıştır.

*11. *Dicaelotus erythrogaster* (Holmgren, 1890)

İncelenen materyal: Ankara: Çalören, 1.9.1981, *Lobesia botrana* Den et. Schiff.-♂. Ö. Ataç

Yayılışı: Palearktik bölge.

Konukçuları: Kasparyan (1981)'e göre Lep.:Tortricidae'den *Lobesia botrana* Den.et Schiff. ve *Eupoecilia ambiguella* Hbn.'dir.

12. *Dicaelotus rufilimbatus* (Gravenhorst, 1820)

İncelenen materyal: Ankara: Şereflikoçhisar, 12.3.1984, *Lobesia botrana* Den et Schiff. - ♀.

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Meier (1968)'e göre *Lobesia botrana* Den.et Schiff. (Lep.: Tortricidae)'dir. Bu tür Kolarov (1989b) tarafından Niğde'den kaydedilmiştir.

*13. *Dirophanes invisor* (Thunberg, 1822)

İncelenen materyal: Ankara: Bâlâ, 7.6.1984, meşe, *Tortrix viridana* L. (Lep.: Tortricidae)-2 ♀♀; Kızılcıhamam, 30.6.1983, N.Çarkacı- ♀

Yayılışı: Palearktik bölge.

Konukçuları: *Y.padellus* (Lep.:Yponomeutidae); *Ellopiia fasciaria* L. (Lep.: Geometridae) ve *T.viridana* L.'dir (Thompson, 1957; Meier, 1968; Anonymous, 1971; Kasparyan, 1981).

14. *Herpestomus brunnicornis* (Gravenhorst, 1829)

İncelenen materyal: Ankara: Beypazarı, 12.6.1984, söğüt, *Yponomeuta rorellus* (Hbn.) (Lep.:Yponomeutidae)- 6 ♀♀, 7 ♂♂; Beypazarı, 12.6.1984, kiraz,

Y.padellus (L.)- 4 ♀♀, 2 ♂♂; Beypazarı, 12.6.1984, crik, *Y.padellus* - 2 ♀♀, 3 ♂♂; Çubuk, 25.6.1984, elma, *Y.malinellus* Zell. - ♂; Çubuk 10.7.1984, söğüt, *Y.rorellus* - ♂; Çubuk, 13.7.1984, söğüt, *Y.rorellus* - 8 ♀♀, 4 ♂♂; Kalecik, 14.6.1984, elma, *Y.malinellus* -9 ♀♀, 17 ♂♂; Kazan, 28.5.1985, *Crataegus* sp., *Yponomeuta* sp.-♀, 7 ♂♂; Kazan, 19.6.1985, söğüt, *Y.rorellus* -17 ♀♀, 6 ♂♂; Polatlı, 17.5.1984, elma, *Y.malinellus* -♀, 6 ♂♂; Eskişehir: Bademlik, 19.6.1984, elma, *Y.malinellus* - 2 ♀♀, ♂; Eskişehir: Karageyik, 20.6.1985, elma *Y.malinellus* - ♀; Eskişehir: Yassihöyük, 20.6.1984, elma, *Y.malinellus*-♀, 2 ♂♂; Nevşehir: Ürgüp, 4.7.1984, elma, *Y.malinellus* - 2 ♀♀, 2 ♂♂; Nevşehir: Hacıbektaş, 23.7.1992, söğüt. *Y.rorellus* -57 ♀♀, 7 ♂♂; Nevşehir: Ürgüp, 4.7.1984, elma, *Y.malinellus* -2 ♀♀, 2 ♂♂; Ürgüp, 28.5.1992, elma, *Y.malinellus* -♀, 3 ♂♂; Kayseri, 26.5.1989, ceviz, ♀, T. Çevik; Kırşehir Merkez, 26.5.1992, *Crataegus* sp., *Yponomeuta* sp.-♀, 4 ♂♂; Kırşehir: Kaman, 26.5.1992, elma, *Y.malinellus* -3 ♀♀.

Yayılışı: Palearktik bölge.

Konukçuları: *Archips murinana* Hbn., *Y.padellus*, *Y.rorellus*, *Y.mahalebells* Gn., *Y.cognatellus* Hbn., *Y.evonymellus* L., *Y.vigintipunctatus* Retz.; *Plutella maculipennis* Curt. (Thompson, 1957; Meier, 1968; Kasparyan, 1981).

İren (1952, 1977), Özdemir (1994) *H.brunnicornis*'in *Yponomeuta* türlerinin pupa parazitoiti olduğunu belirtmektedir.

*15. *Ichneumon balteatus* Wesmael, 1845

İncelenen materyal: Ankara: Ayaş (Güneyce), 25.6.1987, A.Kalkandelen- ♂

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Thompson (1957), Meier (1968), Kasparyan (1981)'a göre Lepidoptera'dan *Dasychira pudibunda* L.(Lymantriidae) ve *Melita cinxia* L. (Nymphalidae)'dır.

16. *Ichneumon sarcitorius* Linnaeus, 1758

İncelenen materyal: Çankırı: Ilgaz, 20.7.1989, yonca- ♂

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Thompson (1957), Meier (1968), Kasparyan (1981)'e göre; *Agrotis segetum* Den.et Schiff.; *Panalís flammea* Schiff., *Diloba caeruleocephale* L., *Leperina testacea* Schiff.(Lep.:Noctuidae); *L.dispar* L.(Lep.:Lymantriidae)'dır.

Bu tür Hantaş (1992) ve Kolarov (1995) tarafından Doğu Anadolu Bölgesinden kaydedilmiştir. Göven ve Efil (1994) ise bu türü Güneydoğu Bölgesinde *Heliiothis armigera* Hbn.ve *H.peltigera* (Schiff.)'nın pupalarında saptamışlardır.

17. *Obtusodonta equitatoria* (Panzer, 1786)

İncelenen materyal: Ankara: Çubuk, 24.7.1984, pancar, *Agrotis* sp. pupası -♀; 13.7.1984, patates, *Agrotis* sp.- ♂.

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Thompson (1957) Kasparyan (1981)'e göre; *Agrotis segetum* Schiff., *A.ypsilon* Rott. ve *Panolis flammea* Den.et Schiff. (Lep.:Noctuidae)'dir. Bu tür Kansu ve ark. (1986) tarafından *Agrotis* türlerinde saptanmıştır.

*18. *Platylabus tricingulatus* (Gravenhorst, 1820)

İncelenen materyal: Eskişehir: Çukurhisar, 11.9.1991 - ♂.

Yayılışı: Palearktik bölge.

Konukçuları: Thompson (1957)'e göre *Eupithecia pulchellata* Step. (Lep.: Geometridae)'dir.

*19. *Platylabus zagoriensis* Heinrich, 1930

İncelenen materyal: Eskişehir:Alpu,11.9.1991-♀; Kırşehir-Sıdıklı, 23.9.1992, - ♂

Yayılışı: Palearktik bölge.

Konukçuları: Literatürde konukçuları ile ilgili bir bilgiye rastlanılmamıştır.

*20. *Protichneumon similatorius* (Fabricius, 1798)

İncelenen materyal: Ankara: Bâlâ, 7.4.1985 kavak, Lepidoptera pupası-♀

Yayılışı: Palearktik bölge

Konukçuları: Meier (1968) ve Kasparyan (1981)'e göre *Epirrhoe hastula* Hbn. (Lep.:Geometridae), *Panaxia dominula* L.(Lep.:Arctiidae)'dir.

21. *Pseudoamblyteles homocerus* (Wesmael, 1854)

İncelenen materyal: Konya: Ermenek, 1.7.1985, *Autographa gamma* (L.)-3 ♂♂.

Yayılışı: Palearktik ve Neartik bölge

Konukçuları: Kasparyan (1981)'e göre *Euchalcia variabilis* Pill. (Lep.: Noctuidae)'dir.

Bu tür Avcı ve Özbek (1990) tarafından Erzurum'da *Autographa gamma* L. (Lep.:Noctuidae)'nin larva parazitoidi olarak saptanmıştır.

*22. *Spilichneumon occisorius* (Fabricius, 1793)

İncelenen materyal: Konya: Karapınar, 22.8.1991-♀; Eskişehir: Yunusemre, 11.9.1991- ♂

Yayılışı: Palcarktik bölge

Konukçuları: *Philudoria potatoria* (L.) (Lep.:Lasiocampidae), *Lymantria dispar* L. (Lep.:Lymantriidae), *Gortyna flavago* Schiff., *Cirrhia togato* Esp. (Lep.: Noctuidae) (Thompson, 1957; Kasparyan, 1981; Gupta, 1983).

*23. *Spilothyrateles illuminatorius* (Gravenhorst, 1820)

İncelenen materyal: Ankara: Akyurt, 19.9.1990, yonca., M.Aydemir-♂; Kırşehir: Dinekbağ, 22.9.1992, A.Kalkandelen- ♂.

Yayılışı: Palcarktik bölge

Konukçuları: Kasparyan (1981)'e göre *Hoplodrina ambigua* Den et Schiff. (Lep.: Noctuidae).

*24. *Vulgichneumon deceptor* Scopoli, 1763

İncelenen materyal: Nevşehir: Ürgüp, 20.3.1985 -♂.

Yayılışı: Palcarktik bölge

Konukçuları: Thompson (1957)'e göre *Clysia ambiguella* Hbn. (Lep.: Noctuidae) ve *Lobesia botrana* Den et Schiff (Lep.:Tortricidae)'dir.

TEŞEKKÜR

Bu çalışmada yaptığım teşhisleri kontrol eden Sofya Üniversitesi-Fen Fakültesi-Biyoloji Bölümü taksonomistlerinden Sayın Dr.Kolarov'a teşekkürlerimi bir borç bilirim.

LİTERATÜR

Anonymous, 1971. Liste d' identification des entomophages 8. Editeé par la Commission de taxonomie des OILB. 63 p.

Aubert, J.F., 1969. Les Ichneumonides du rivage méditerranéen français (10c) Serie: Alpes - Maritimes) (Hym.) . Bull. Soc. Ent. France,74:37-48.

———, 1972. Troisième prélude une révision de Banchinae Ouest-Paléarctiques. Bull. Soc. Ent. Mulhouse, Jan-Fev. Mai: 1-6.

———, 1977. Ichneumonides Banchinae inédit d'Europe orientale. ibid, Juillet-Septembre: 33-40.

———, 1978. Les Ichneumonides Ouest-Paléarctiques et leur hôtes. Tome 2. Banchinae et suppl. aux Pimplinae 320 pp. Ouatre feuilles editeur France.

———, 1981. Syllogismes, illogismes et innovations chez Ichneumonides.. Bull. Soc. Ent. Mulhouse, Avril-Juin: 17-22.

- Avcı, Ü. ve H. Özbek, 1990. Erzurum'da lahana zararlısı lepidopter türleri ve parazitoidleri üzerinde bir araştırma. Türkiye II. Biyolojik Müc.Kog. 26-29 Eylül, 1990, Ankara, 319-330.
- Beyarslan, A. and J.Kolarov, 1994. investigations on Ichneumonidae (Hymenoptera) fauna of Turkey II. Cryptinae. Tr.J. of Zoology **18**: 227-231.
- Fahringer, J., 1922. Hymenopterologische Ergebnisse einer wissenschaftlichen Studienreise nach der Türkei und Kleinasien. Arch.Naturg. **88** A (9):149-222
- Göven, M.A. ve L.Efil, 1994. Dicle Vadisi pamuk alanlarında zararlı Yeşilkurt (*Heliothis armigera* Hübn.)(Lepidoptera:Noctuidae)'un doğal düşmanları ve etkinlikleri üzerinde araştırmalar. Türkiye III. Biyolojik Müc.Kog. 25-28 Ocak, 1994, İzmir, 449-457
- Gupta, V., 1983. The Ichneumonid parasites Associated with the Gypsy moth (*Lymantria dispar*). Cont. Ame. Ent. Inst. **19**(7):1-168.
- Hantaş, C., 1992. Doğu Anadolu Bölgesinde patates ekiliş alanlarında zararlı ve faydalı böcek ve akarlar üzerinde ön çalışmalar. Erzincan Bah.Kül.Enst. BKA/07/E-015 Nolu Proje III. Yıl Raporu.
- Horstmann, K., 1972. Systematische Bemerkungen zu einigen Parasiten von Eichen-Totriciden aus den Gattungen *Phytodietus* Gravenhorst, *Apophua* Morley und *Camposcopus* Förster (Hymenoptera, Ichneumonidae). Nachr. Bayer. Entom. **21**: 19-25
- İrcn, Z., 1952. Türkiye'de yeni bulunan *Hyponomeuta padella* L. ve *Carpocapsa (Cydia) pomonella* (L.) parazitleri. Bit.Kor.Bül. **1**(4): 16-17.
- , 1977. Önemli meyve zararlıları, tanınmaları, zararları, yaşayışları ve mücadele metodları Gıda-Tar. Hayv. Bak. Zir. Müc. Zir. Kar. Gn. Md. Ankara Böl. Zir. Müc. Arş. Enst. Mes. Es. Ser. No 36-167
- Kansu, A., N.Kılınçer, A.Uğur ve O.Gürkan, 1986. Ankara, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde illerinde kültür bitkilerinde zararlı lepidopterlerin larva ve pupa asalakları. Türkiye I.Biyolojik Mücadele Kongresi (12-14 Şubat 1986), Adana, 146-161.
- Kasparyan, D.R., 1981. Fauna of USSR, insecta Hymenoptera, Ichneumonidae, Subfamily Ichneumoninae, Leningrad branch, **3**: 506-636.
- Kolarov, J., 1989a. Balkan Yarımadası ve bazı yakın bölgelerden Ichneumonidae (Hymenoptera) II. Lissonotinae, Ctenopelmatinae, Tersilochinae, Cremastinae ve Campopleginae. Türk. Entomol.Derg. **13**(2):67-84.
- , 1989b. Balkan yarımadası ve bazı yakın bölgelerden Ichneumonidae (Hym.) türleri II. Ophioninae, Anomaloninae, Metopinae, Mesochorinae, Orthopelmatidae, Collyriinae, Orthocentrinae, Diplazontinae ve Ichneumoninae. Ibid. **13**(3):131- 140.
- , 1995. A catalogue of the Turkish Ichneumonidae (Hymenoptera). Entomofauna, **16** (7):137-188
- und A.Beyarslan, 1994. Beitrag zur Erkennung der Türkischen Ichneumonidae (Hymenoptera) III. Banchinae, Ctenopelmatinae und Tersilochinae. Türkiye 3.Biyolojik Mücadele Kongresi, 25-28 Ocak, İzmir:93-100.

- Meier, N.F. 1968. Keys to Parasitic Hymenoptera (Family Ichneumonidae) of the USSR and Adjacent Countries. Publ. Academy of Sciences of the USSR. 438 pp.
- Öncüer, C., 1990. Türkiye bitki Zararlısı böceklerinin parazit ve predatör katalogu .Ege Ün. Zir.Fak.Yay. no: 505, 354 s.
- Özdemir, Y., 1994. Orta Anadolu Bölgesinde Ağkurtlarında saptanan Ichneumonidae türleri üzerinde taksonomik çalışmalar. Türkiye III Biyolojik Müc.Kongresi, 25-28 Ocak, İzmir.101-108
- Perkins, J.F., 1959. Hymenoptera Ichneumonidae, Ichneumonidae, key to subfamilies and Ichneumoninae, I.Handbooks for the Identification of British insects. Roy. ent. Soc. London 7(2 ai):1-116.
- , 1960. Hymenoptera, Ichneumonidae Ichneumonidae, subfamilies Ichneumoninae II. Alomyinae, Agriotypinae and Lycorininae, Ibid. 7(2 aii): 1-213
- Rey Del Castillo, C., 1987. Contribución al conocimiento del género *Exetastes* Gravenhorst, 1829 en España peninsular y Balcares. Eos, **63**: 241-268.
- , 1988. Los Glypitiini de España. Ibid, **64**: 173- 202.
- , 1990. Contribución al conocimiento de los Lissonotini en España II. Genero *Lissonota* Grav, 1829 (en parte) (Hym: Ichneumonidae). Ibid, **65**(2): 209-250.
- Sedivy, J., 1959. Wissenschaftliche ergebnisse der zoologischen expedition des National museum in Prag nach der Turkei 26. Hymenoptera, Ichneumonidae. Acta Ent. Mus. Nat. Prage, 33, **539**: 107 - 115.
- Thompson, W.R., 1957. A catalogue of the parasites and predators of insects pests, Sec. Z.Host parasite catalogue, Part 4. Host of the Hymenoptera (Ichneumonidae). Com. Inst.Biol.Contr.Ottowa. 333-561.
- Townes, H., 1969a. The genera of Ichneumonidae, Part I. Mem. Amer. Entomo. Inst., **11**: 1-299.
- , 1969b. The genera of Ichneumonidae, Part III. Ibid., **13**:1-307